

Szanowni Państwo,

w odpowiedzi na rozesłane dziś przez Kancelarię Sejmu wezwanie, niniejszym przekazuję opinię Związku Przedsiębiorców i Pracodawców (ZPP) ws. **projektu ustawy rządowego projektu ustawy o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 2172).**

Będziemy wdzięczni za wzięcie pod uwagę naszych postulatów.

Z wyrazami szacunku,

Aleksandra Wróbel
Menedżerka ds. Public Affairs
Związek Przedsiębiorców i Pracodawców
☎ +48 503 185 188 | ✉ a.wrobel@zpp.net.pl
www.zpp.net.pl

—
Upewniamy, że w ramach korespondencji z nami przetwarzamy dane osobowe. Ich administratorem jest Związek Przedsiębiorców i Pracodawców w Warszawie. Więcej informacji na temat ochrony danych osobowych zawarto w naszej [Polityce prywatności](#).

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-III.020.17.6.2026
Data wpływu 23 I 26r.

Opinia ZPP ws. rządowego projektu ustawy o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk sejmowy 2172)

Jako reprezentanci środowiska przedsiębiorców i pracodawców pragniemy odnieść się do przedstawionego projektu ustawy, którego celem jest systemowe uregulowanie statusu pobytowego i zasad świadczenia pracy przez obywateli Ukrainy w Polsce przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 20 stycznia br. i następnie skierowanego do Sejmu.

Przed wszystkim z zaniepokojeniem przyjęliśmy informację, że pierwsze czytanie projektu w Sejmie ma się odbyć zaledwie dwa dni po jego przyjęciu przez Radę Ministrów. Tak szybkie tempo procedowania pozostaje w sprzeczności z zasadami rzetelnej legislacji oraz standardami pracy parlamentu. Regulamin Sejmu przewiduje co do zasady co najmniej siedmiodniowy termin na zapoznanie się posłów z projektem ustawy przed pierwszym czytaniem (art. 37 ust. 4 Regulaminu Sejmu).

W przypadku regulacji, które w sposób fundamentalny wpływają na funkcjonowanie rynku pracy, przedsiębiorstw oraz administracji publicznej, skrócenie tego etapu do absolutnego minimum wręcz uniemożliwia pogłębioną analizę skutków regulacji oraz merytoryczną debatę parlamentarną.

Jednocześnie z satysfakcją odnotowujemy, że na ostatnim etapie prac rządowych w odpowiedzi na apele środowiska przedsiębiorców i organizacji pozarządowych projekt został istotnie skorygowany w dwóch kluczowych obszarach – tj. w zakresie okresu przejściowego dla obywateli Ukrainy korzystających z uprawnień a nieposiadających statusu beneficjentów ochrony tymczasowej oraz ciągłości powierzeń pracy obywatelom Ukrainy. Zaproponowane rozwiązania stanowią niezbędny warunek utrzymania stabilności rynku pracy, bezpieczeństwa obrotu

gospodarczego oraz sprawności administracyjnej państwa w okresie przejścia z systemu specustawy do rozwiązań docelowych.

W szczególności pozytywnie oceniamy:

- zagwarantowanie ciągłości ważności powiadomień o powierzeniu pracy złożonych przed wejściem w życie ustawy, co zabezpiecza legalność zatrudnienia setek tysięcy pracowników oraz eliminuje ryzyko nagłego paraliżu kadrowego w kluczowych sektorach gospodarki (art. 37 projektu ustawy),
- wprowadzenie trzyletniego okresu przejściowego dla obywateli Ukrainy niebędących beneficjentami ochrony czasowej, podczas którego będą mogli w dalszym ciągu być zatrudnieni w oparciu o powiadomienie o powierzeniu pracy (art. 38 projektu ustawy), który umożliwi urzędom obsłużenie skumulowanego strumienia wniosków oraz da przedsiębiorcom realny czas na dostosowanie się do znacznie bardziej sformalizowanych i kosztownych procedur administracyjnych.

Jednakże nasze poważne obawy wzbudziła wspomniana już wyżej informacja o zaplanowaniu pierwszego czytania projektu na 22 stycznia b.r., co w naszej opinii uniemożliwi przeprowadzenie nad nim rzetelnej debaty. W związku z powyższym apelujemy do Wysokiego Sejmu o utrzymanie w toku prac parlamentarnych rozwiązań wprowadzonych na etapie rządowym w zakresie okresu przejściowego oraz ciągłości powierzeń. Ich usunięcie lub osłabienie oznaczałoby powrót do rozwiązań, które już na etapie niezwykle krótkich konsultacji publicznych były jednoznacznie oceniane jako niewykonalne operacyjnie i grożące destabilizacją rynku pracy.

Równocześnie zwracamy uwagę, że projekt – pomimo wprowadzonych korekt – wciąż zawiera zapisy, które budzą wątpliwości w zakresie funkcjonowania przedsiębiorstw i administracji publicznej.

Po pierwsze, projekt ustawy w dalszym ciągu dąży do likwidacji uproszczonego systemu powiadomień o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy jako podstawowego instrumentu legalizacji zatrudnienia. Odejście od elastycznych form powierzania pracy

na rzecz procedur wymagających każdorazowego uzyskiwania nowych dokumentów zatrudnieniowych oznacza drastyczny wzrost obciążeń administracyjnych, wydłużenie procesów kadrowych oraz istotne ograniczenie elastyczności operacyjnej firm.

Po drugie, beneficjenci, którzy otrzymali PESEL UKR na podstawie oświadczenia, będą musieli potwierdzić tożsamość paszportem do 31 sierpnia 2026 r. pomimo obowiązywania ochrony tymczasowej do 4 marca 2027 r. (art. 22 projektu ustawy). Jest to w praktyce równoznaczne z koniecznością osobistego stawiennictwa setek tysięcy osób w urzędach w bardzo krótkim horyzoncie czasowym, przy już dziś ograniczonej wydolności administracyjnej systemu. Rozwiązanie to ma charakter czysto formalny, nie wnosi realnej wartości dodanej z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa oraz generuje masowe ryzyko utraty legalności pobytu i pracy wyłącznie z powodów organizacyjnych. W efekcie może doprowadzić do administracyjnego chaosu i paraliżu urzędów w miesiącach letnich.

Po trzecie, proponowany model istotnie zwiększa koszty legalizacji pracy. Przejście na procedury zezwoleniowe wiąże się z czterokrotnym wzrostem opłat administracyjnych oraz koniecznością uruchamiania pełnej procedury w przypadku każdej zmiany warunków zatrudnienia. Przy skali zatrudnienia obywateli Ukrainy sięgającej ponad 700 000 osób oznacza to wielomilionowe dodatkowe obciążenia dla sektora przedsiębiorstw, w szczególności w branżach niskomargżowych.

Po czwarte, doświadczenia Państwowej Inspekcji Pracy jednoznacznie pokazują, że nadmierna formalizacja dostępu do rynku pracy sprzyja rozwojowi szarej strefy. Stąd odejście od elastycznych form powierzania pracy na rzecz procedur wymagających uzyskania nowych dokumentów zatrudnieniowych rodzi realne ryzyko wzrostu zatrudnienia nierejestrowanego.

Jak wynika z raportu Głównego Inspektoratu Pracy, zjawisko nielegalnego zatrudnienia wciąż pozostaje istotnym problemem rynku pracy. W 2023 roku inspektorzy pracy przeprowadzili 9138 kontroli legalności zatrudnienia cudzoziemców, obejmując weryfikacją łącznie 39403 osoby, w tym 29610 obywateli Ukrainy. Wyniki tych kontroli są alarmujące: pomimo funkcjonowania uproszczonych procedur, inspektorzy ujawnili powierzenie nielegalnej pracy aż 4747 obywatelom Ukrainy, co stanowiło 16% wszystkich objętych kontrolą obywateli tego państwa¹. Tymczasem

¹ Problem szarej strefy w zatrudnieniu – skala zjawiska, skutki oraz metody zapobiegania,

pracownicy, którzy utracą możliwość szybkiej legalizacji zatrudnienia, nie zrezygnują z pracy czy pobytu w kraju. Zostaną za to zepchnięci do zatrudnienia nierejestrowanego, co uderzy zarówno w nich samych, jak i w interes fiskalny państwa.

Mając na uwadze powyższe, postulujemy:

- utrzymanie w ustawie uproszczonej procedury powiadomienia o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy jako rozwiązania równoległego wobec procedur zezwoleniowych,
- jednoznaczne i niebudzące wątpliwości gwarancje ciągłości ważności dotychczasowych powiadomień,
- usunięcie zapisów dotyczących konieczności poświadczenia tożsamości przez beneficjentów statusu UKR do końca sierpnia br. pod rygorem utracenia legalności pobytu,
- utrzymanie realnego i odpowiednio długiego okresu przejściowego, który pozwoli na bezpieczne wdrożenie nowego modelu

Przyjęcie ustawy w kształcie uwzględniającym powyższe postulaty pozwoli osiągnąć cel systemowego uporządkowania regulacji bez generowania niepotrzebnych wstrząsów dla rynku pracy, przedsiębiorców i administracji publicznej.

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej